

Architektura jednorodzinnego domu wolno stojącego

The architecture of a detached house

W ramach kursu „Projektowanie architektury jednorodzinnego domu wolnostojącego” prowadzonego w semestrze 4 na II roku studiów w roku akademickim 2006/2007 w Katedrze Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej studenci otrzymali zadanie projektowe: „Projekt jednorodzinnego domu wolnostojącego” ekologicznego i ekonomicznego, posiadającego silne związki z krajobrazem. Projekty studenckie domów jednorodzinnych powinny uwzględnić zasady zrównoważonego projektowania architektoniczno – urbanistycznego.

Temat ten był związany z projektem „A Blue Print for the Planning and Purchasing Policies for Sustainable Built Development” – akronim SusPurPol, w ramach programu INTERREG III C wykonywanym w Katedrze Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, w latach 2005–2007.

Prowadzący przedmiot: prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga. Zespół prowadzący zajęcia projektowe: prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga, dr arch. Krystyna Paprzyca, Jarosław Huebner, Danuta Kupiec-Hyla, Zbigniew Kęsek, Patrycja Maciejowska-Haupt, M.Sc. Arch. Elżbieta Kusińska, Wojciech Lubicz Lisowski.

Celem zadania projektowego było:

- poszukiwanie różnorodnych form architektonicznych domu na tle krajobrazu,

In the course „Design of a detached house” in semester 4, year II of studies in the academic year 2006/2007 at the Chair of Housing Environment, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology, the students received an assignment: „Design of a detached house” – ecological and economical, closely related to the landscape. The designs ought to allow for the principles of sustainable architectural and urban design.

The theme is related to the project „A Blue Print for the Planning and Purchasing Policies for Sustainable Development” – SusPurPol, programme INTERREG III C performed at the Chair of Housing Environment in the years 2005–2007.

Course leader: Prof. D.Sc. Ph.D. Arch. Wacław Seruga.
Team: Prof. D.Sc. Ph.D. Arch. Wacław Seruga, Ph.D. Arch. Krystyna Paprzyca, Jarosław Hubner, Danuta Kupiec-Hyla, Zbigniew Kęsek, Patrycja Maciejowska-Haupt, M.Sc. Arch. Elżbieta Kusińska, Wojciech Lubicz Lisowski.

The objectives were to:

- search for various architectural forms of a house in a landscape,
- allow for conditions resulting from the context of a place which influence the shape and function of a building,

Studenci II roku i pracownicy KKŚM prowadzący ćwiczenia. Siedzą od prawej: / 2nd year students and ChHE employees supervising classes. From right: dr inż. arch. Danuta Kupiec-Hyla, mgr inż. arch. Wojciech Lubicz Lisowski, dr inż. arch. Krystyna Paprzyca, mgr inż. arch. Elżbieta Kusińska, dr inż. arch. Patrycja Maciejowska-Haupt, prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga, dr inż. arch. Jarosław Huebner

- uwzględnienie uwarunkowań wynikających z kontekstu miejsca, które mają znaczny wpływ na kształt i funkcję budynku,
- zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- zwrócenie uwagi na kształtowanie środowiska człowieka i oszczędność energii, wody itp.,
- umiejętne wykorzystanie możliwości współczesnych technologii w zakresie instalacji, materiałów budowlanych i innych w kształtowaniu architektury i estetyki budynku.

Przyjęto wstępne założenia do projektowania:

- wielkość domu jednorodzinnego nie powinna przekraczać 350 m² powierzchni użytkowej,
 - lokalizacja domu w Polsce, a w szczególności Małopolsce, południowo-wschodniej Anglii oraz Andaluzji w Hiszpanii,
 - wielkość działki dowolna
 - program mieszkania powinien uwzględniać zainteresowania i potrzeby określonego przez studenta adresata.
- W ramach zajęć projektowych odbyły się seminaria nt.

- use renewable sources of energy,
- draw attention to shaping human environment and saving energy, water etc.,
- use the possibilities of contemporary technologies in installations, building materials etc. in shaping the architecture and aesthetics of a building.

The assumptions were:

- the size of a house cannot exceed 350 m² of usable area,
- location in Poland, especially Małopolska, south-eastern England and Andalusia, Spain,
- free size of a plot,
- the programme of housing should allow for a selected recipient's interests and needs.

The classes included seminars „Passive houses”, „Clay houses”, „Sources of renewable energy” and others as well as two reviews of the advancement of work. The first review concerned the conceptual phase. Its range included sketches concerning a search for functional and spatial ideas of a house and its surroundings. The second review concerned an architectural and urban concept of a detached house. Its range included a design of development in the scale of 1: 500 and

Przeгляд studenckich prac projektowych w trakcie kursu „Projektowanie architektury jednorodzinnego domu wolnostojącego” – dyskusja. Review of the students' designs during the course “Designing the architecture of a detached house” – discussion.

Prof. Wacław Seruga wręcza studentom II roku Nagrodę Kierownika KKŚM za wyróżniający się projekt jednorodzinnego domu wolno stojącego. Prof. Wacław Seruga presents some 2nd year students with ChHE Manager's Award for a distinguished design of a detached house.

„Domy pasywne”, „Domy z gliny”, „Źródła energii odnawialnej” i inne, oraz dwa przeglądy stanu zaawansowania prac projektowych. Pierwszy przegląd dotyczył fazy koncepcyjnej. Zakres opracowania obejmował szkice dotyczące poszukiwań idei funkcjonalno-przestrzennych domu wraz z otoczeniem. Drugi przegląd dotyczył koncepcji architektoniczno-urbanistycznej jednorodzinnej domu wolno stojącego. Zakres opracowania obejmował: projekt zagospodarowania terenu w skali 1:500 oraz projekt architektoniczny zawierający rzuty, przekroje, pokazujące związek wnętrza domu z ogrodem i krajobrazem, elewacje w skali 1:100 oraz schematy działania zastosowanych w projekcie rozwiązań technologicznych.

Kurs „Projektowanie architektury jednorodzinnej domu wolnostojącego” zakończyły prezentacje i obrony studenckich prac projektowych w dniach 28.05.2007, 31.05.2007 oraz 04.06.2007. W obronach uczestniczyli pracownicy naukowo-dydaktyczni Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego oraz przedstawiciele Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów w Krakowie. W zajęciach z projektowania urbanistyczno-architektonicznego wzięło udział ponad 140 studentów. Za najlepsze rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, wysoki poziom prac projektowych i zainteresowanie przedmiotem 7 studentów otrzymało Nagrodę Kierownika Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego za wyróżniający się projekt jednorodzinnej domu wolnostojącego. Nagrody w formie dyplomów oraz profesjonalnych książek architektonicznych z rąk Kierownika Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, prof. Wacława Serugi otrzymali studenci: Maciej Faber, Katarzyna Gosztyła, Bartłomiej Gowin, Joanna Kopeć, Paweł Migut, Aleksandra Sobczyk, Jacek Wencław.

Projekty studenckie dotyczące zrównoważonego projektowania architektoniczno-urbanistycznego jednorodzinnych zespołów mieszkaniowych w Miechowie oraz domów jednorodzinnych w Andaluzji, Anglii i Małopolsce wykonane w Katedrze Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego były ekspozowane na wystawie towarzyszącej XI Międzynarodowej Konferencji Naukowej Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej nt. „Mieszkać w Mieście – Living in the City” w bloku tematycznym „Zrównoważone inwestycje mieszkaniowe: polityka, realizacje, nauczanie”, która odbyła się 25–26.05.2007 roku w Krakowie.

W dalszej części artykułu przedstawiam najlepsze, a zarazem najciekawsze rozwiązania architektoniczne jednorodzinnej domu wolno stojącego spełniające wymogi postawione we wstępie kursu w zadaniu projektowym. Mam nadzieję, że wzbudzą Państwa zainteresowanie, stosowne refleksje i że niniejszą prezentacją odbiorą Państwo bardzo pozytywnie.

an architectural design including projections, sections showing the relation between a house, a garden and a landscape, elevations in the scale of 1:100 and diagrams of technological solutions.

The course „Design of a detached house” closed with the presentations and defences of the students” works on May 28 and 31 and June 4, 2007. Some scientific and educational employees of the Chair and representatives of the Małopolska Architects” Chamber participated in the defences. More than 140 students took part in the design classes. Seven students received the Manager’s awards for the best designs, solutions and for involvement. The awards in the form of diplomas and professional books went to Maciej Faber, Katarzyna Gosztyła, Bartłomiej Gowin, Joanna Kopeć, Paweł Migut, Aleksandra Sobczyk and Jacek Wencław.

The students” projects concerning the sustainable architectural and urban design of complexes of detached houses in Miechów and free-standing houses in Andalusia, England and Małopolska prepared at the Chair were shown at an exhibition accompanying the 11th International Scientific Conference of the Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology „Living in the City” in the thematic block „Sustainable housing investments: policies, implementations, education” which was held on May 25–26, 2007 in Kraków.

In this article, I present the best and most interesting architectural solutions of a detached house satisfying the requirements given at the beginning of the course. I hope that they will arouse your interest, reflections and that you will find this presentation very impressing.

◀ XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej „Mieszkać w mieście”. Od lewej: / 11th International Scientific Conference of the Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology „Living in the City”. From left: prof. prof. Jacek Gyurkovich, Grażyna Schneider-Skalska, Wacław Seruga. ▶ Goście konferencji: Richard Williams, Izabell Raya Llorente, przewodniczący Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN prof. Zbigniew Bać, Wójt Gminy i Miasta Mogilany mgr Małgorzata Mardyla, prof. Stefan Kuryłowicz, Burmistrz Gminy i Miasta Miechów mgr Krzysztof Świerczek, Wiceprezydent Miasta Oświęcim mgr Mirosław Wasztyl / Guest of the conference: Richard Williams, Izabell Tratata, President of the PAS Committee on Architecture and City Planing Zbigniew Bać, Mayor of the Commune and Town of Mogilany Małgorzata Mardyla, Stefan Kuryłowicz, Mayor of the Commune and Town of Miechów Krzysztof Świerczek, Vice-President of the Town of Oświęcim Mirosław Wasztyl.

II blok tematyczny konferencji „Zrównoważone inwestycje mieszkaniowe”. Od prawej: / 2nd thematic block of the conference “Sustainable housing investments”. From right: prof. Grażyna Schneider-Skalska, Richard Williams, prof. Zbigniew Zuziak, prof. Frank Lyons, arch. Dan Blott, prof. Hansen Dirk, dr arch. Elena Douvrou, prof. Margaret Dirk.

Projekty studenckie ilustrujące artykuł dostępne są na stronie wydawnictwa: <http://www.arch.pk.edu.pl/~kksm/housingenvironment/arch-05-2007.html> w odnośniku pt. "obejrzyj projekty studenckie"

186 Students' projects illustrating this article are available on publisher's website: <http://www.arch.pk.edu.pl/~kksm/housingenvironment/arch-05-2007.html>